

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/1717

ze dne 4. května 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) na rozpočtový rok 2020

EVROPSKÝ PARLAMENT,

- s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů na rozpočtový rok 2020,
 - s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0097/2022),
- A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) ⁽¹⁾ činil její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2020 celkem 17 297 383 EUR, což představuje nárůst o 7,12 % ve srovnání s rokem 2019, přičemž míra inflace v roce 2020 činila v Unii 0,7 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se plně odvíjí od rozpočtu Unie;
- B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2020 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace týkající se příjmů jsou legální a správné; vzhledem k tomu, že Účetní dvůr zjistil platby v celkové výši 752 654 EUR, které podle něj byly v rozporu s předpisy, což představuje 3,71 % celkových dostupných prostředků, a to vedlo k tomu, že vydal o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka, výrok s výhradami;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí o monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2020 byla míra plnění 98,83 %, což znamená, že agentura překročila cíl, který si stanovila na 95 %, a že oproti roku 2019 došlo ke snížení o 0,44 %; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 83,35 %, což ve srovnání s rokem 2019 představuje nárůst o 0,09 %;
2. konstatuje, že Účetní dvůr vydal o legalitě a správnosti plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka, výrok s výhradami v souvislosti se zjištěním uvedeným v jeho zprávě o auditu za rozpočtový rok 2019, v níž Účetní dvůr dospěl k závěru, že několik zvláštních smluv spadajících pod rámcovou smlouvu na poskytování služeb IT bylo v rozporu s předpisy, protože neproběhlo soutěžní zadávací řízení; poukazuje zejména na to, že na některé objednané položky a služby se nevztahovaly ceníky nabídek předložených ke smlouvě a že Účetní dvůr zjistil platby provedené v roce 2020 za položky, které nejsou součástí ceníků u této rámcové smlouvy, ve výši 752 654 EUR (3,71 % celkových prostředků na platby, které byly k v roce 2020 k dispozici); dále konstatuje, že Účetní dvůr uznává, že agentura na základě připomínek Účetního dvora týkajících se rozpočtového roku 2019 připravila akční plán a že vedení agentury jeho provádění pravidelně monitoruje;

Výkonnost

3. konstatuje, že agentura používá i nadále k posouzení výkonnosti svých činností určitá měřítko jako klíčové ukazatele výkonnosti; konstatuje, že pro každý úkol agentury je stanovena prioritní úroveň (kritická, důležitá atd.), cíle jsou stanoveny v ročním pracovním plánu a jsou stanoveny ukazatele výkonnosti; s uspokojením konstatuje, že podle informací agentury byly cíle pracovního programu na rok 2020 navzdory pandemii COVID-19 z velké části splněny, s výjimkou některých cílů souvisejících s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ⁽²⁾, které byly splněny v menší míře z důvodu omezení lidských zdrojů;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 114, 31.3.2021, s. 245.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 1).

Personální politika

4. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2020 byl plán pracovních míst proveden ze 100 %, přičemž ze 71 dočasných zaměstnanců schválených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání s 67 schválenými pracovními místy v roce 2019) jich bylo jmenováno 71; konstatuje, že v roce 2020 pracovalo pro agenturu navíc 30 smluvních zaměstnanců a 4 vyslaní národní odborníci, přičemž schváleno bylo 33, resp. 4 pracovní místa;
5. se znepokojením znovu poukazuje na nerovnoměrné zastoupení žen a mužů ve vrcholném vedení agentury, kde působí konkrétně jedna žena (16,7 %) a pět mužů (83,3 %); konstatuje, že mezi zaměstnanci je celkem 68 mužů (67,3 %) a 33 žen (32,7 %), a vybízí agenturu, aby přijala opatření k dosažení genderové rovnováhy; všímá si, že správní radu agentury tvoří čtyři muži (44,4 %) a pět žen (55,6 %); opakovaně žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací do správní rady přihlížely k tomu, že je důležité zajistit genderovou rovnováhu;
6. vítá úsilí vynaložené v personální politice na podporu práce na dálku a zdravého života a nadále vybízí agenturu, aby pokračovala v rozvoji dlouhodobého rámce politiky lidských zdrojů, který se bude zabývat rovnováhou mezi pracovním a soukromým životem, celoživotním poradenstvím a profesním rozvojem, vyváženým zastoupením žen a mužů, prací na dálku, zeměpisnou vyvážeností a náborem a integrací osob se zdravotním postižením;
7. konstatuje, že agentura byla po příchodu nového ředitele reorganizována s cílem zvýšit v rámci agentury součinnost vytvořením klastrů (excelence údajů, právní služba) a dalším posílením spolupráce mezi oddělením pro dozor nad trhem a tržní chování a týmy pro sledování trhu v odděleních pro elektřinu a plyn;
8. konstatuje, že agentura potřebuje více zaměstnanců a zdrojů, zejména pro plnění svých úkolů souvisejících s integritou a transparentností velkoobchodního trhu s energií a pro monitorování nebyvale zvýšeného počtu transakcí na trhu s energií;
9. na základě výroční zprávy agentury konstatuje, že rozšíření pravomocí, které byly agentuře v posledních letech uděleny, rovněž zvýšilo počet odvolání proti rozhodnutím agentury, čímž výrazně vzrostla potřeba právní podpory při obhajobě rozhodnutí agentury; vyzývá agenturu, aby brala v potaz, že je zapotřebí, aby měla ve své organizační struktuře dostatečnou právní podporu a měla zajištěno odpovídající personální obsazení; vítá v tomto ohledu, že na podporu této bezprecedentní potřeby právního poradenství při obhajobě rozhodnutí agentury došlo k převodu prostředků ve formě dotace ve výši 429 000 EUR; vyzývá agenturu, aby k potenciálně pokračující potřebě právní podpory přihlížela i při rozpočtování v budoucnosti;

Veřejné zakázky

10. konstatuje, že v roce 2020 bylo uzavřeno 185 zadávacích řízení, oproti 79 v roce 2019; konstatuje, že po zavedení elektronického zadávacího řízení v roce 2019 pokračovala agentura v zavádění elektronického zadávání zakázek tím, že v roce 2020 zavedla pro všechna otevřená řízení elektronické podávání nabídek;
11. se znepokojením bere na vědomí, že Účetní dvůr vydal, pokud jde o legalitu a správnost plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2019, výrok s výhradami; se znepokojením konstatuje, že u rozpočtového roku 2019 dospěl Účetní dvůr k závěru, že několik zvláštních smluv spadajících pod rámcovou smlouvu na poskytování služeb IT bylo v rozporu s předpisy, protože neproběhlo soutěžní zadávací řízení, přesněji řečeno, že některé objednané položky a služby nebyly uvedeny v nabídkových cenících předložených pro účely smlouvy; konstatuje, že v roce 2020 dosáhly platby za položky, které nejsou součástí ceníků této rámcové smlouvy, celkem 752 654 EUR (3,71 % celkových prostředků na platby, které byly v roce 2020 k dispozici); bere na vědomí prohlášení, které učinil ředitel agentury dne 29. listopadu 2021 během slyšení s agenturami o udělení absolutoria, a odpověď agentury na písemné otázky, podle nichž se zjištění Účetního dvora týkalo nadměrného využívání položek, které nejsou součástí ceníků, a že agentura podnikla kroky, aby takovému postupu v budoucnu zabránila; vyzývá agenturu, aby informovala Účetní dvůr a orgán příslušný k udělení absolutoria o výše uvedených rámcových smlouvách a o přijatých opatřeních;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

12. bere na vědomí stávající opatření a průběžné úsilí agentury o zajištění transparentnosti, prevence a řešení střetů zájmů a ochranu oznamovatelů; bere na vědomí, že agentura se i nadále snaží provádět komplexní politiku v oblasti prevence a řešení střetů zájmů a že pokračovala ve shromažďování ročních prohlášení o zájmech svých vedoucích pracovníků a členů a náhradníků své správní rady, rady regulačních orgánů a odvolacího senátu a předsedů, místopředsedů a svolavatelů pracovních skupin agentury; bere na vědomí, že agentura oznámila, že tato prohlášení byla přezkoumána v souladu s příslušnou politikou a byla spolu s životopisy dotčených osob zveřejněna na internetových stránkách agentury, a že agentura v roce 2020 neoznámila žádné případy možného střetu zájmů;

Vnitřní kontrola

13. konstatuje, že útvar interního auditu (IAS) provedl v roce 2020 audit provádění nařízení (EU) č. 1227/2011, jehož výsledkem byla dvě velmi důležitá a čtyři důležitá doporučení, která jsou v současné době prováděna na základě akčního plánu schváleného útvarem interního auditu; konstatuje, že pokud jde o dříve provedené audity – audit bezpečnosti IT v agentuře a bezpečnosti informací v oblasti „REMIT“ a audit řízení lidských zdrojů –, byla v roce 2020 uzavřena tři velmi důležitá a čtyři důležitá doporučení a čtyři důležitá doporučení je ještě třeba provést; dále konstatuje, že dvě důležitá doporučení, která agentura dříve uzavřela, byla znovu otevřena poté, co útvar interního auditu shledal úsilí agentury o jejich provedení nedostatečným, avšak později v roce 2020 byla opět uzavřena; vyzývá agenturu, aby neuzavírala doporučení předčasně, a vyzývá útvar interního auditu, aby se nepřestával zabývat uzavřenými doporučeními, neboť je třeba zajistit, aby byla provedena tak, jak bylo zamýšleno;
14. konstatuje, že v roce 2020 bylo provedeno posouzení rizik, jehož výsledkem byl nový strategický plán auditu útvaru interního auditu pro agenturu na období 2021–2023; vyzývá útvar interního auditu i agenturu, aby sledovaly zjištěná rizika a přijímaly vhodná zmírňující opatření a aby posuzovaly přijatá opatření a prováděly auditu zjištěných rizik;
15. bere na vědomí, že podle prohlášení agentury obsaženého v její výroční zprávě podepsal přenesení pravomocí a další přenesení pravomocí k plnění rozpočtu na rozpočtový rok 2020 v listopadu 2019 odcházející ředitel a nový ředitel je nezrušil, tudíž zůstaly v platnosti, a že ředitel agentury tato přenesení pravomocí v prosinci 2020 znovu potvrdil; bere na vědomí informaci Účetního dvora, podle níž se nový ředitel ujal funkce dne 1. ledna 2020 a dne 18. prosince 2020 se zpětnou platností potvrdil pověření dvou zaměstnanců, což znamená, že dotčení zaměstnanci téměř rok povolovali operace na základě přenesení pravomocí vydaných předchozím ředitelem; se znepokojením bere na vědomí závěr Účetního dvora, že uvedené skutečnosti představují významný nedostatek vnitřní kontroly, a zejména je znepokojen tím, že tento nedostatek nezjistila sama agentura; vyzývá agenturu, aby svůj rámec vnitřní kontroly řádně posuzovala v souladu s pokyny Generálního ředitelství pro rozpočet Evropské komise;

Reakce na COVID-19 a kontinuita činnosti

16. bere na vědomí, že agentura v návaznosti na opatření k omezení šíření onemocnění COVID-19 využívala pro svůj běžný provozní režim práci na dálku; konstatuje, že agentura v souladu se svým plánem kontinuity činnosti zřídila skupinu pro řízení kontinuity sestávající z vrcholného vedení a vybraných zaměstnanců, která přijímala rozhodnutí a poskytovala zaměstnancům agentury pokyny ohledně pracovních ujednání, souvisejících bezpečnostních opatření a otázek týkajících se lidských zdrojů a informačních technologií; bere na vědomí, že skupina pro řízení kontinuity rovněž pravidelně informovala zaměstnance o opatřeních zavedených ve Slovinsku, jež nebyla vždy snadno dostupná v angličtině;
17. bere na vědomí obtíže, s nimiž se agentura potýká při uplatňování režimu práce na dálku a při nakládání s rostoucím množstvím důvěrných údajů souvisejících s mandátem agentury v oblasti dohledu, neboť průměrný denní počet záznamů o transakcích a příkazech k obchodování, jenž v roce 2019 činil více než 3 miliony, v roce 2020 přesáhl 6,8 milionu; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o opatřeních přijatých k zajištění kontinuity činnosti a současně aby dodržovala požadavky na bezpečnost a důvěrnost údajů;

18. konstatuje, že agentura informovala o významných úsporách prostředků přidělených na služební cesty a akce; vyzývá agenturu, aby v těchto úsporách (částečně) pokračovala i v období po skončení omezení volného pohybu osob a aby nový, úspornější způsob práce na dálku začlenila do svých provozních postupů;

Další připomínky

19. konstatuje, že vedle souboru pravidel pro používání IT vydaných týmem IT uplatňuje agentura po dohodě s bezpečnostní kanceláří i bezpečnostní politiku a politiku bezpečnosti informací;
20. připomíná, že je důležité posílit digitalizaci agentury, pokud jde o její vnitřní chod a řízení i rychlejší digitalizaci postupů; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se tak za každou cenu zabránilo vzniku digitální propasti mezi agenturami; upozorňuje však na to, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít jakýmkoli rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací; vyzývá agenturu, aby urychlila rozvoj své politiky kybernetické bezpečnosti a informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o jejím dokončení;
21. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 4. května 2022 ⁽³⁾ o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0196.